

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Scenariusz lekcji 7

- 1. Temat:** *Głoska? Sylaby?*
- 2. Czas trwania lekcji:** 45 minut
- 3. Cele lekcji:**
Uczestnik/uczestniczka:
  - a. przypomina, czym są litery i głoski w języku polskim;
  - b. poznaje dwuznaki w języku polskim;
  - c. poznaje sylaby w języku polskim;
  - d. poznaje podział wyrazów na sylaby, głoski i litery.
- 4. Metoda pracy:** od doświadczenia do swobodnego stosowania
- 5. Środki dydaktyczne:**
  - a. laptop/komputer z dostępem do Internetu podłączony do projektora;
  - b. karty pracy do scenariusza 6 (załącznik 7.1);
  - c. film wideo pod tytułem *Głoska? Sylaby?*
  - d. tekst tłumaczenia do filmu (załącznik 7.2)
- 6. Przebieg lekcji:**
  - a) część wstępna (aktywizacja wiedzy uczestników i uczestniczek)
Nauczyciel zwraca się do uczestników witając się z nimi w PJM. Pyta o obecność uczestników na lekcji podając ich przydomki migowe.
Nauczyciel podaje temat lekcji.
  - b) część główna (opracowanie tematu, ćwiczenia przedmiotowe, zadania problemowe)
W pierwszej części lekcji nauczyciel pyta uczestników, czy pamiętają z poprzedniej lekcji, czym są litery i głoski w języku polskim i prosi uczestników o wyjaśnienie, czym one się między sobą różnią.
Nauczyciel informuje uczestników, że w trakcie lekcji uczestnicy poznają podział wyrazów w języku polskim na mniejsze części. Prosi uczestników o przeczytanie punktu 1 i 2 karty pracy. Wyjaśnia uczestnikom, czym są dwuznaki i sylaby w języku polskim,

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Nauczyciel wspólnie z uczestnikami opracowuje punkt 3 z karty pracy. Może podać również inne przykłady, na przykład: podłoga, zegar, bajka. Nauczyciel prosi o przeczytanie punktu 4 z karty pracy i wyjaśnia podział wyrazów na mniejsze części.

Następnie prosi uczestników o wypełnienie punktu 5 i 6 z karty pracy. Kontrola poprawności odbywa się na forum.

Nauczyciel zapowiada obejrzenie filmu. Zadanie uczestników polega na skupieniu się na wszystkim, co są w stanie zrozumieć. Grupa wspólnie ogląda film pod tytułem *Głoska? Sylaby?*

Nauczyciel rozdaje uczestnikom tekst opowiadania i prosi, aby uczestnicy przeczytali. Pyta uczestników, co zrozumieli. Wyjaśnia nowe znaki w PJM oraz tłumaczy niezrozumiałe pojęcia w języku polskim.

Grupa ogląda film jeszcze raz (można włączyć transkrypcję — jest to uzależnione od poziomu grupy). Tym razem zadanie uczestników polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania dotyczące treści filmu, np.: *Jak myślicie, dlaczego dziewczyna poinformowała chłopca o tym, że ma problem z odróżnieniem głoski od litery? Czy wiecie, czym jest sylaba?*

Omówienie na forum.

c) część końcowa (aktywizacja wiedzy uczestników)

Wszyscy siedzą w kręgu. Nauczyciel rozmawia z uczestnikami i zadaje pytania: Co było dziś ciekawego? Co było łatwe/trudne? Czy uczestnicy wszystko zrozumieli?

Wskazówki dla nauczyciela

W polskim języku migowym nie ma dwuznaków.

Załączniki:

- załącznik 7.1: karta pracy
- załącznik 7.2: tekst opowiadania *Głoska? Sylaby?*

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

7.1 Karta pracy

1. Co to jest dwuznak?

Dwuznak to połączenie dwóch liter oznaczające jedną głoskę.

W języku polskim mamy siedem dwuznaków:

- cz
- ch
- dz
- dź
- dż
- sz
- rz

(tutaj będą może rysunki — plansza, podobnie jak z alfabetem polskim)

2. Co to jest sylaba?

Każdy wyraz w języku polskim można podzielić na mniejsze części: sylaby.

Sylaby można podzielić na mniejsze części: głoski.

Sylaba to część wyrazu, który musi zawierać samogłoskę.

Sylab w wyrazie zazwyczaj jest tyle, ile samogłosek.

W zapisie dzieląc wyraz na sylaby, rozdzielamy je specjalnym znakiem —

Wyraz ręka zbudowany jest z czterech głosek: dwóch samogłosek [ę, a] i dwóch spółgłosek [r, k]. Mamy dwie samogłoski — [ę, a] i dzielimy na dwie sylaby: rę-ka.

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Przykłady podziału wyrazów na sylaby w języku polskim:

- matematyka: ma-te-ma-ty-ka (5 sylab);
- kakao: ka-ka-o (3 sylaby)
- rebus: re-bus (2 sylaby)

3. Podziel wyrazy na sylaby:

Pomidor — po-mi-dor

Komputer - .....

Zeszyt - .....

Kot - .....

Kanapka - .....

4. Dzielimy wyrazy na sylaby, głoski i liery:

banan: 2 sylaby (ba-nan); 5 głosek (b-a-n-a-n), 5 liter (b-a-n-a-n)

szkoła: 2 sylaby (szko-ła); 5 głosek (sz-k-o-ł-a), 6 liter (s-z-k-o-ł-a)

długopis: 3 sylaby (dłu-go-pis); 8 głosek (d-ł-u-g-o-p-i-s), 8 liter (d-ł-u-g-o-p-i-s)

Język **P**olski?
 Język **M**ój?
 TAK!

5. Rozsypanka z liter — z tych liter ułóż wyrazy.

--	--	--	--	--

A M P L A

--	--	--	--	--	--	--

E T L E O N F

--	--	--	--	--	--	--

T A B E R H A

--	--	--	--	--	--	--	--	--

L E R Y F O A K R

--	--	--	--	--

W A Ł K A

6. Wypisz wyrazy z wyżej ułożonych liter i podziel na: sylaby, głoski i litery

WYRAZ	LICZBA SYLAB	LICZBA GŁOSEK	LICZBA LITER

Język Polski?

Język Mój?

TAK!

7.2 Tekst opowiadania *Głoska? Sylaby?*

Filozof czeka na Artystkę przed wejściem do kawiarni. Korzystając z chwili wolnego czasu szuka nowych informacji na temat polskiego języka migowego w telefonie. Myślał również nad słowami Artystki, o tym że ona nie zna języka polskiego zbyt dobrze. Do tej pory nie widział jeszcze błędów w jej wypowiedziach. Pomyślał, że jak usiądą w kawiarni, to ją poprosi o wyjaśnienie i jakieś szczegółowe informacje.

Po paru sekundach rozważań nagle zauważa Artystkę. Widzi, jak rozmawia przez telefon idąc po chodniku. Artystka pomachała do telefonu. Bardzo go to zainteresowało.

Artystka zauważa go i macha mu na powitanie.

Po wejściu do kawiarni usiedli na kanapie. Filozof od razu wyjmując telefon i pisze, *Jak to jest możliwe, że twój język polski nie jest dobry? Nie widziałem, żebyś robiła błędy, gdy piszesz po polsku.*

Dziewczyna pisze w telefonie: *Oj, tych błędów jest sporo, sam zobaczysz. Nie znam języka polskiego, tak jak Ty!*

Filozof jest ciekawy i pyta Artystkę dalej: *W PJM alfabet palcowy jest zapożyczony z języka polskiego, to już wiem. Mam pytanie — czy jest coś takiego jak głoska i sylaby, ale w PJM?*

Artystka czyta i odpisuje: *Głoska? Sylaby? Nie rozumiem*

Język **P**olski?
Język **M**ój?
TAK!

Język **P**olski?
Język **M**ój?
TAK!

